

23. NOVEMBER

NR. 211

Kønsvis opfodring, forskelligt proteinniveau og forskellig foderstyrke til slagtesvin

Villy Hansen, Sven Bresson og Kristian Smedegård
Afdelingen for forsøg med svin og heste

I samarbejde med Landsudvalget for Svineavl og -produktion er der iværksat forsøg på svineforsøgsstationen Frydendal for nærmere at få belyst spørgsmål i forbindelse med kønsvis opfodring, herunder eventuelle vekselvirkninger mellem køn, foderstyrke og proteinniveau. Nærværende meddelelse omfatter kun 2 af de i alt 6 gentagelser, der er planlagt, hvorfor resultaterne må tages med forbehold. Som gennemsnit har der kun været ringe forskel på det antal dage sogrise og galte har været om at nå leveringsvægten, når de er opfodret hver for sig efter norm. Ved fodring efter ædelyst har galtene nået slagtevægten ca. 14 dage hurtigere end sogrisene.

Indledning

Det er velkendt, at sogrise har en betydelig større kødfylde end galte. Endvidere når galtene i gennemsnit leveringsvægten nogle dage før sogrisene, hvis sogrise og galte går i samme sti. Dette må betyde, at galtene æder noget fra sogrisene. Da en stærkere fodring er ensbetydende med en ringere kødfylde, vil opfodring sammen af de 2 køn medføre, at forskellen i kødfylde forstærkes. Opfodres de 2 køn hver for sig efter samme moderate fodernorm, bliver der ikke nævneværdig forskel på det antal dage, der medgår for at vokse fra 20 til 90 kg. Opfodring af sogrise og galte hver for sig vil derfor indebære, at levering kan ske over en kortere tidsperiode, ligesom der vil blive mindre forskel i fedningsgrad på de 2 køn. Kønsvis opfodring er derfor en mulighed, som måske bør tages i betragtning fremover.

Forsøgsplan

Hver gentagelse i forsøget omfatter 18 hold à 4 grise. Hvert andet hold fodres moderat efter norm, hver andet efter ædelyst ved hjælp af Por-ka-automater. Der er 3 forskellige proteinniveauer: »lavt«, »normalt« og »højt«, det vil sige færdige blandinger indeholdende henholdsvis 12, 18 eller 24 pct. sojaskrå samt dansk byg plus mine-

ralstoffer og vitaminer. Blandingerne anvendes som eneste foder til de respektive hold i hele vækstperioden ca. 20–90 kg. Hvert tredje hold omfatter 4 sogrise, hvert tredje 4 galte og hvert tredje 2 sogrise og 2 galte pr. sti. Forsøget vil komme til at omfatte 6 gentagelser, hvoraf 3 med Dansk Landrace og 3 med krydsningsgrise (75% DL, 25% Y).

Forsøgsplanen kan skitseres således:

Foderstyrke	moderat eft. norm			ædelyst. automat		
	12	18	24	12	18	24
Pct. sojaskrå						
Antal sogrise	4	4	4	4	4	4
Antal galte	4	4	4	4	4	4
Antal s/g	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2

Resultater

Da dette er en foreløbig meddelelse (2 gentagelser med DL), skal resultaterne ikke kommenteres i enkeltheder. Dog skal bemærkes, at de tre sidste kolonner i tabel 1 (24 grise pr. hold) bekræfter, at galte og sogrise leveres omtrent samtidig, hvis de opfodres hver for sig efter samme moderate fodernorm. Fodres der efter ædelyst, har galtene efter denne foreløbige opgørelse nået leveringsvægten ca. 14 dage hurtigere end sogrisene. Ingen af tallene i tabel 1 er korrigeret for forskelle i slagtevægt.

Tabel 1. Fodring efter norm eller efter ædelyst (automater), sogrise og galte hver for sig eller 2 sogrise og 2 galte pr. sti.

Foderstyrke	moderat efter norm									gennemsnit		
	12 s	12 g	12 s/g	18 s	18 g	18 s/g	24 s	24 g	24 s/g	- s	- g	- s/g
% sojaskrå												
Køn												
Indtil 50 kg:												
FES pr. gris dgl.	1,39	1,40	1,40	1,35	1,38	1,38	1,35	1,34	1,37	1,36	1,37	1,38
Daglig tilvækst, g	505	503	497	547	520	512	571	590	566	541	538	525
FES pr. kg tilv.	2,76	2,78	2,82	2,47	2,64	2,70	2,36	2,27	2,42	2,53	2,56	2,65
50-90 kg:												
FES pr. gris dgl.	2,46	2,55	2,49	2,45	2,49	2,48	2,47	2,48	2,54	2,46	2,51	2,50
Daglig tilvækst, g	663	764	666	669	701	730	692	671	719	675	712	705
FES pr. kg tilv.	3,71	3,34	3,75	3,67	3,55	3,39	3,57	3,71	3,54	3,65	3,53	3,56
Hele forsøgstiden:												
FES pr. gris dgl.	1,93	1,94	1,94	1,92	1,92	1,88	1,93	1,95	1,96	1,93	1,94	1,93
Daglig tilvækst, g	584	625	581	610	609	609	633	632	643	609	622	611
FES pr. kg tilv.	3,31	3,10	3,35	3,15	3,15	3,09	3,05	3,08	3,05	3,17	3,11	3,16
Foderdage	120	112	121	115	116	115	111	111	109	115	113	115
FES	231	217	234	220	220	216	213	216	214	222	218	221
Kold slagtev., kg	62,4	61,3	61,1	61,9	59,7	59,7	60,1	60,5	61,6	61,5	60,5	60,8
Rygspæk, cm	2,11	2,46	2,15	2,07	2,41	2,08	1,96	2,26	2,08	2,05	2,38	2,10
Sidespæk, cm	1,40	1,91	1,46	1,15	1,72	1,40	1,25	1,84	1,59	1,27	1,82	1,48
% kød i siden	61,5	57,9	60,2	63,8	58,8	60,7	62,2	59,2	61,1	62,5	58,6	60,7
% kød i slagtekrop	53,4	51,1	52,2	54,3	51,6	53,2	54,4	52,1	53,0	54,0	51,6	52,8

Foderstyrke	efter ædelyst fra automater									gennemsnit		
	12 s	12 g	12 s/g	18 s	18 g	18 s/g	24 s	24 g	24 s/g	- s	- g	- s/g
% sojaskrå												
Køn												
Indtil 50 kg:												
FES pr. gris dgl.	1,65	1,76	1,74	1,64	1,75	1,71	1,62	1,70	1,66	1,64	1,74	1,70
Daglig tilvækst, g	561	624	619	618	690	696	610	684	671	596	666	662
FES pr. kg tilv.	2,95	2,82	2,82	2,65	2,54	2,47	2,66	2,48	2,49	2,75	2,61	2,59
50-90 kg:												
FES pr. gris dgl.	2,46	2,96	2,86	2,54	2,81	2,52	2,57	2,98	2,68	2,52	2,92	2,69
Daglig tilvækst, g	645	795	766	674	799	647	688	759	690	669	784	701
FES pr. kg tilv.	3,80	3,72	3,72	3,76	3,55	3,90	3,74	3,92	3,89	3,77	3,73	3,84
Hele forsøgstiden:												
FES pr. gris dgl.	2,08	2,36	2,32	2,10	2,31	2,19	2,11	2,38	2,23	2,10	2,35	2,25
Daglig tilvækst, g	605	708	694	647	743	667	650	724	678	634	725	680
FES pr. kg tilv.	3,43	3,34	3,33	3,24	3,11	3,29	3,25	3,29	3,28	3,31	3,25	3,30
Foderdage	116	99	102	108	95	105	108	97	103	111	97	103
FES	240	233	233	227	218	230	227	230	230	231	227	231
Kold slagtev., kg	61,5	63,1	62,4	62,4	61,9	62,7	62,3	59,4	61,1	62,1	61,5	62,1
Rygspæk, cm	2,20	2,69	2,42	2,16	2,44	2,36	1,99	2,45	2,25	2,12	2,53	2,34
Sidespæk, cm	1,50	2,56	1,87	1,53	1,91	1,90	1,38	2,06	1,65	1,47	2,18	1,81
% kød i siden	60,6	54,7	58,6	60,7	58,1	59,4	62,7	56,6	60,9	61,3	56,5	59,6
% kød i slagtekrop	53,1	47,9	51,4	53,1	51,1	51,9	54,3	50,8	53,2	53,5	49,9	52,2